

**IGOR GREBLIČKI I
STEFAN HILLMANN**
Čelnici Boxmarka i
Wollsdorfa pravi su
predstavnici stranoga
kapitla koji dominira
Varaždinskom županijom –
pet od šest najvećih tvrtki u
stranom je vlasništvu
Foto: Ratko Mavar

19.

POSLOVNA SCENA

VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

Veliki biznis sa sjedištem u malim austrijskim mjestima

Feldbach, Wollsdorf i Fürnitz sjedišta su ponajvećih županijskih tvrtki – Boxmarka, Wollsdorfa i Knaufa. Dok u Varaždinu prevladavaju domaći poduzetnici, stranci dominiraju oko njega: u Trnovcu, Knegincu, Jalžabetu, Ludbregu, Novome Marofu...

Premda je Varaždin prirodno i administrativno središte kojem gravitira cijela županija, prava su sjedišta županijskog biznisa u austrijskim mjestima Feldbachu, Wollsdorfu i Fürnitzu... Ondje sjedišta imaju ponajviše županijske tvrtke Boxmark, Wollsdorf i Knauf. U tome je i ključna razlika između Varaždina i njegove županije. U središtu županije prevladavaju domaći poduzetnici, predvođeni **Dragutinom Drkom**, oko Varaždina dominiraju stranci. Velike globalne tvrtke iz malih mjesta svoje mjesto pod hrvatskim suncem nalaze u Trnovcu, Novom Knegincu, Jalžabetu, Ludbregu, Novome Marofu...

Tvornice u svakom selu

Zato je Liderova ekspedicija morala u Varaždinsku županiju ići nekoliko puta kako bi uspjela obići sve zanimljive tvrtke. Industrijske zone i tvornički kompleksi u gotovo su svakome selu. Stopa nezaposlenosti jedna je od najnižih u Hrvatskoj i u poslovnim zonama posluje oko 200 poduzetnika koji imaju više od 7000 zaposlenika. U 2015. izvezeno je robe u vrijednosti od 5,6 milijardi kuna, a od 2010. do 2014. vrijednost privatnih investicija u poslovnim zonama iznosila je više od 155 milijuna eura. Prevladavaju 'greenfield'-ulaganja investitora iz Poljske, Norveške, Njemačke, Austrije i Italije. Od pet najvećih tvrtki u županiji samo su Vindija i Bomark iz Varaždina.

Uz tako postavljene stvari doima se kako je biti poduzetnikom u Varaždinskoj županiji idealno zanimanje, a da radnik može birati komu želi iznajmiti svoje vještine. No kao što smo se uvjerali da je poslovni Varaždin samo sjena svoje bolje prošlosti, tako i priča o poslovanju u županiji unatoč brojnim investicijama i dobrim financijskim rezultatima ima svoju tamnu stranu.

Poduzetnici se ponajviše boje nestanka radne snage. Mladi kvalificirani radnici pobjegli su u Njemačku ili Irsku. Oni koji su ostali nisu previše motivirani za rad. S lokalnim obrazovnom ustanovama, slažu se domaći poduzetnici, konstruktivne suradnje nema. Vlada nestašica inženjera, jednako kao i plavih ovratnika. Za razliku od svojih susjeda iz Međimurja većina poduzetnika očajna je i zbog nedostatka gospodarskih reformi koje su, kako smatraju, političari dužni provesti da bi olakšali posao privatnom sektoru i stvorili poduzetničku klimu. Paradoksalno, strani direktori i vlasnici puni su riječi hvale za lokalnu, ali i državnu vlast.

U Trnovcu Bartolovečkome mastodonsko je zdanje najznačajnija katalizatora gospodarstva u županiji. Boxmark Leather, član grupacije Boxmark World Leather, najveći je neto izvoznik u Hrvatskoj (s 2,7 mi-

lijardi kuna izvoza i 1,3 milijarde uvoza u 2015.). Bavi se ponajviše proizvodnjom kožnatih navlaka za automobilska sjedala. Posluje s titanima svjetske autoindustrije: Mercedesom, Porscheom, Bentleyjem, Audijem, Smartom, VW-om... Kad je 2000. počeo raditi, posao se obavljao u unajmljenoj hali Varteksove šivaonice. Bilo ih je samo sedmero.

Prihodi tvrtke koja zapošljava gotovo 4000 ljudi bili su 2015. gotovo 2,7 milijardi kuna. Tom za javnost zatvorenom tvrtkom uspješno upravlja **Igor Greblički**, Zagrepčanin koji je svoje formativne godine proveo u Njemačkoj. U pogone ovaj put nismo mogli ući, no zaposlenici su nam se povjerali da su red, rad i disciplina glavni moto njemačkog učenika Grebličkoga. Žale se na male plaće i norme koje je gotovo nemoguće ispuniti. Boxmark Croatia posljednje dvije godine posluje s gubicima. Razlog tomu nije loše poslovanje, nego ulaganja (2015. otvorili su nove pogone u Slavonskome Brodu) i novi valovi zapošljavanja. Pogone ima i u Zlatar Bistrici.

U poduzetničkoj zoni Jalžabet tri godine uspješno posluje Wollsdorf, austrijska kožarska grupacija od 2008. u vlasništvu švicarskog Unicuta. Premda kao i Boxmark proizvodi kožu za autoindustriju, nije mu konkurencija. Boxmark proizvodi navlake za sjedala, a Wollsdorf izrađuje kožu za volane. Njihovi su klijenti automobilske industrije Audi, BMW, DAF, Daimler AG, Ferrari, Jaguar, Lamborghini, Landrover, Maserati,

Peugeot, Porsche, PSA, Rolls-Royce, Renault, Seat, Tesla, Volvo... Koža iz njihove proizvodnje trenutačno danas krasi 30-ak milijuna automobila diljem svijeta.

Ambiciozni Wollsdorfovi planovi Da bismo se našli s glavnim čovjekom u varaždinskom pogonu **Stefanom Hillmannom**, morali smo proći tri kontrolne točke. Rampe, kontrole i pravilnici ponašanja na svakom su koraku. – Volim raditi s Nijemcima i Austrijancima. Kod njih se točno zna što se smije raditi, a što ne. Na vama je samo da pratite te smjernice – govori nam direktorova pomoćnica dok ga čekamo. Nijemac Stefan Hillmann u tvrtki je dvije godine. Riječ je o korporativnom vojniku koji je prije toga služio u Indiji i Istočnoj Europi. Pod njegovim vodstvom tvrtka je 2015. ostvarila prihode od oko 490 milijuna kuna i poslovala s dobiti od gotovo 16 milijuna kuna. – Odabrali smo Varaždinsku županiju ponajprije zbog njezina geografskog položaja. Blizu smo centrali u Austriji i kupcima u Mađarskoj i Rumunjskoj. Osim toga, niski su nam troškovi poslovanja. Presudile su odlična prometna povezanost i lokacija – rekao je Hillmann.

– Za auto-motoindustriju radimo 99 posto posla. Imamo 350 zaposlenih i velika nam je želja povećati njihov broj. U sljedeće tri do četiri godine planiramo velika ulaganja, ali o tome zbog konkurencije ne smijem govoriti. Mogu jedino reći da bismo za tri godine mogli imati od 500 do 700 radnika te da svake godine ulažemo milijun eura u

GLAVNI AKTERI

DUBRAVKO HOIĆ
YTRES

Calzedonia je treća tvrtka u županiji prema prihodima i broju zaposlenih. Ulaganja i zapošljavanja će se nastaviti.

DOMINIQUE BOSSAN
KNAUF INSULATION

S vrlo velikim prihodima koji stabilno rastu isplaćuje solidnu dobit i najviše plaće u županiji.

MLADEN JARNJAK
FANON

Jedan je od najvećih proizvođača stočne hrane u Hrvatskoj. Kapacitet je 80.000 tona na godinu. Zapošljava 100 ljudi.

FRANJO BESER
GRAFIČAR

Vodeći domaći proizvođač kartonske ambalaže i etiketa u izvoz ne vjeruje. Smatra da ima dovoljno domaćih klijenata.

Gospodarska politika usmjerena je na iznajmljivanje usluga niže dodane vrijednosti tehnološki visokovrijednim stranim tvrtkama

GLAVNI AKTERI

GORAN GROTIĆ

ACG LUKAPS

Od 2015. na čelu tvrtke. Indijski vlasnici vjeruju u ludbrešku tvornicu kapsula za lijekove, zato će uložiti još 35 milijuna eura.

ROBERT KOPJAR

COMET

Jedan od vodećih hrvatskih distributera alata. Poslovnice osime u Novom Marofu i Ludbregu ima u Bjelovaru i Koprivnici.

DRAGUTIN KRANJČEC

TTI VARAŽDINSKE TOPLICE

Specijalist za prijevoz viseće konfekcije i tekstilne robe. Partner moćne njemačke logističke tvrtke Logwin.

ONI KOJI DOLAZE

NIKOLA POŽGAJ

POŽGAJ GRUPA

Najveći hrvatski proizvođač parketa i masivnih ploča u vlasništvu je Nexus FGS-a koji je omogućio restrukturiranje i rast.

➔ nove strojeve – odgovorio je Hillmann na pitanje o budućim investicijama.

Pohvale lokalnim političarima Za lokalne političare ima samo riječi hvale: – Wollsdorf je politički neovisna tvrtka, no mogu reći kako s načelnikom općine, s gradonačelnikom i županom imam dobar odnos. Za mene je iznenađujuće da se političari toliko brinu za privatni sektor, sviđa mi se to. U Češkoj i Mađarskoj lokalni političari nisu pokazali nikakav interes za suradnju. Trenutačno pregovaramo o suradnji sa strukovnim školama u županiji, a u općini bi nam uskoro trebali pomoći i s uspostavljanjem autobusne linije jer imamo problema s transportom radnika – objasnio je. Hillmanna najviše zabrinjava nedostatak visokokvalificirane radne snage. Ne zna kako riješiti taj problem.

Talijanska Calzedonia svoje je pipke pustila i u Varaždinskoj županiji. Ono što je u Međimurju Tubla, to je ovdje Ytres. Ti Calzedonijini proizvodni pogoni u kojima se proizvode ženske čarape u poduzetničkoj su zoni u Donjem Knegincu. Nakon Vindije i Boxmarka treća je tvrtka u županiji prema prihodima i broju za-

poslenih. Ytres postoji od 2005. i u pogone je uložio 100-tinjak milijuna kuna. Iz talijanske grupacije javili su nam da će nastaviti s investicijama u Hrvatskoj i usporedno povećavati broj zaposlenika. **Sandro Veronesi**, osnivač i većinski vlasnik talijanske tekstilne grupacije te nositelj odlikovanja bivšeg predsjednika RH Josipovića (zbog toga što je 'u teškim gospodarskim vremenima prepoznao potencijale za ulaganje u Hrvatsku te svojim djelovanjem znatno pridonio razvoju dobrih odnosa između Hrvatske i Italije'), izrazito je zadovoljan suradnjom s hrvatskim institucijama.

Vrlo dobro posluje još jedna tvrtka u stranom vlasništvu, Knaufl Insulation, dio Grupe Knaufl. Godine 2015. ostvario je prihode od 288 milijuna kuna i isplaćuje uvjerljivo najveće prosječne plaće u županiji.

U Ludbregu najbolje stoje ACG Lukaps i Oprema. Tvornica kapsula za lijekove Lukaps 2007. bila je pred zatvaranjem, no tada su je uočila braća **Singh** pa Lukaps za sedam milijuna eura odlazi u vlasništvo njihove indijske tvrtke ACG Worldwide. Vlasnici su nekoliko puta napomenuli kako tvrtku nisu kupili da bi ostvarili instant-zaradu. Prihodi rastu i svi se proi-

OPREMA d.d.

PIVO

SOKOVI

VINO

UREĐAJI ZA HLAĐENJE I TOČENJE PIĆA

www.oprema.com

ZDRAVKO MARKOVIĆ

DRVODJELAC

Zapošljava oko 300 radnika i izvozi 99 posto namještaja. Vjeruje da će riješiti probleme s nabavom sirovina i povećati proizvodnju.

DRAŽEN CRNKOVIĆ

DUCATI KOMPONENTI

Dio su talijanske Ducati energije. Prije desetak dana otvoren je novi pogon kojim je završena prva faza investicije vrijedna pet milijuna eura.

DOMAGOJ CVETKO

OPREMA

Jedna od vodećih svjetskih tvrtki za proizvodnju aparata za hlađenje i točenje piva u generacijskoj je tranziciji. Planira inovacije i velika ulaganja.

zvodi izvoze (najviše u EU i Rusiju). Koliko Lukapsu i direktoru **Goranu Grotiću** Singhovi vjeruju, govori posljednji krug investicija. Naime, Singhovi su lani objavili kako će uložiti još 35 milijuna eura koji bi trebali biti dovoljni za gradnju zgrade od 20-ak tisuća četvornih metara. Zavaljujući njoj tvrtkin proizvodni kapacitet trebao bi se povećati sa sedam na deset milijarda kapsula na godinu. Te investicije pratit će i rast broja zaposlenih. Kao i ostali stranci poslovno vezani u županiju braća Singh tvrde da su problemi s birokracijom i političarima prenapuhani.

Generacijska tranzicija u Opremi Oprema je pak jedan od pet najvećih proizvođača uređaja za hlađenje i točenje pića u svijetu. Prihodi i dobit na kraju svake godine bivaju sve veći. Završila je 2015. s prihodima od 105 milijuna kuna i dobiti od pet milijuna. Usporedno s time svake godine rastu plaće radnicima. Sedamdesetak posto aparata, odnosno 30.000 na godinu, proizvodi za pivo. Ostatak je aparata za hlađenje i točenje sokova, vina i vode. Izvozi gotovo sve što proizvede, najviše u države Skandinavije i Beneluxa. – Filozofija je jednostavna: oprema s većom dodanom vrijednošću ide na tržište veće platežne moći – rekao nam je **Domagoj Cvetko**, 31-godišnji direktor koji je vođenje tvrtke ove godine preuzeo od oca **Tomislava**. – U tvrtki sam službeno devet godina, a neslužbeno

od svoje dvanaeste. Moram pohvaliti oca koji je pomogao da prijenos upravljanja protekne bezbolno. On je uvijek poštovao moje mišljenje i uvijek me pustio da biram kojim ću putem u životu krenuti – objašnjava mladi direktor.

Spremaju i gradnju novog objekta za što novac, 1,8 milijuna eura, planiraju dobiti iz fondova EU. Valja spomenuti da je tvrtka nastala iz radne organizacije Oprema. Godine 1986. pokrenut je proizvodni program ugostiteljske opreme, a tvrtka je privatizirana 1992. U Ludbregu tako posluje još nekoliko tvrtki koje su proizašle iz stare Opreme.

Franjo Beser više je od dvadesetak godina alfa i omega u Grafičaru, najvećemu domaćem proizvođaču kartonske ambalaže i etiketa. Grafičarovi su klijenti, među ostalim, Ledo, Koestlin i Frank. Tvrtka je javnosti vjerojatno najpoznatija po preuzimanju nakladničke kuće Znanje od Koncerna Agrokor 2006. Grafičar je u 2015. ostvario 83 milijuna kuna prihoda. Respektabilan rezultat, no to je ipak za gotovo četrdeset milijuna manje nego prije četiri godine. Svake je godine i sve manje zaposlenih. Ipak, radničke plaće u Grafičaru znatno su veće nego u stranim tvrtkama u županiji.

Beser je poduzetnik staroga kova. U izvoz ne vjeruje. Smatra da domaćih potencijalnih klijenata ima napretek. Ne vjeruje ni da će umjetna inteligencija promijeniti način poslovanja u njegovu sektoru, no smeta

SWOT ANALIZA**SNAGA**

- mnogo poslovnih zona
- relativno niska stopa nezaposlenosti
- decentraliziranost županije
- lokalna uprava na usluzi biznisu

SLABOSTI

- ostvaruje se mala dodana vrijednost
- niske plaće
- loša povezanost realnog sektora i obrazovanja
- poljoprivreda je na izdisaju

PRILIKE

- geografski položaj i prometna povezanost
- izvoz veći od uvoza
- poticanje visokoakumulativnih ulaganja

PRIJETNJE

- odlazak kvalificiranih radnika u inozemstvo
- prevelika koncentracija
- nezadovoljstvo domaćih poduzetnika javnim sektorom

Hrvatska zajednica županija organizirala okupljanje žena u politici

U Riječi je po prvi put održano okupljanje žena u lokalnoj i regionalnoj politici koje je organizirala Hrvatska zajednica županija. Uoči rasprave prisutnima se obratio predsjednik Hrvatske zajednice županija i šibensko-kninski župan **Goran Pauk**. – Slijedom skorašnjih izbora iskreno se nadam da ćemo ubuduće imati više županijskih dužnosnica jer spolna ravnopravnost u politici 21. stoljeća treba i mora biti nužnost, a ne samo zakonska stavka i obveza – izjavio je župan Pauk.

Prošli izbori za Hrvatski sabor pokazali su da žena ne nedostaje jer spolna zastupljenost nije bila osjetno neuravnotežena, no problem je to što su žene najčešće bile na začelju lista.

– Uzme li se u obzir i podatak da danas s fakulteta izlazi 60 posto žena u odnosu na 40 posto muškaraca, a da su na najvišim položajima u politici i gospodarstvu uglavnom muškarci, jasno je da je dio talenata nedovoljno iskorišten – izjavila je poduzetnica **Di-jana Kobas Dešković**.

Problem sustava, nasilje nad ženama, konzervativno društvo i stereotipi samo su neki od pojmova o kojima se raspravljalo na panelu. Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova **Višnja Ljubičić** istaknula je da su, prema istraživanjima, žene u Hrvatskoj u odnosu na ostale europske zemlje natprosječno zainteresirane za participaciju u politici. Sljedeće ovakvo okupljanje održat će se u Međimurskoj županiji. Skup je organiziran uz potporu pravobraniteljice za ravnopravnost spolova Višnje Ljubičić i u suradnji s Primorsko-goranskom županijom, Udrugom gradova te Udrugom općina. **■**

DESET NAJVEĆIH VARAŽDINSKE ŽUPANIJE*

	TVRTKA	PRIHOD		DOBIT		BROJ ZAPOSLENIH	
		2015. (mil. kn)	PROMJENA	2015. (mil. kn)	PROMJENA	2015.	PROMJENA
1.	BOXMARK LEATHER d.o.o. , Trnovec Bartolovečki	2.695,53	7,04%	-272,09	**	3.808	11,15%
2.	YTRES d.o.o. , Gornji Kneginec – Donji Kneginec	600,60	0,81%	23,84	-57,58%	944	5,36%
3.	WOLLSDORF COMPONENTS d.o.o. , Jalžabet	486,92	3680,17%	15,88	***	295	1080,00%
4.	KNAUF INSULATION d.o.o. , Novi Marof	288,22	6,83%	19,77	27,39%	188	2,73%
5.	FANON d.o.o. , Petrijanec	188,76	4,07%	6,27	2,87%	99	15,12%
6.	ACG LUKAPS d.o.o. , Ludbreg	179,72	87,90%	17,61	8,00%	194	26,80%
7.	GRAFIČAR d.d. , Ludbreg**	156,64	1,05%	8,02	-47,18%	402	32,67%
8.	CALZEDONIA CROATIA d.o.o. , Jalžabet	150,52	8,96%	13,35	60,98%	206	13,19%
9.	TRGONOM d.o.o. , Novi Marof	146,74	33,22%	0,33	***	317	-3,65%
10.	COMET d.o.o. , Novi Marof	129,66	21,15%	14,11	67,99%	84	12,00%

* na popisu nema tvrtki sa sjedištem u Varaždinu jer smo ih prošloga tjedna objavili u sklopu varaždinske poslovne scene ** povećan gubitak *** iz gubitka u dobit

Izvor: **Bisnode**

➔ mu ustroj hrvatskog školstva, antipoduzetnička klima u zemlji te pogodovanje političara javnom sektoru nauštrb privatnoga.

– Stvari se mogu vrlo lako promijeniti nabolje. Predlažem da se poveća broj upisnih kvota za strukovne škole i proizvodna zanimanja te da se uvede definicija srednje velikih poduzeća do 700 zaposlenih koja će moći upotrebljavati sredstva fondova EU namijenjena jačanju proizvodnih kapaciteta. Isto tako predlažem ukidanje isplatih kompenzacija kao načina plaćanja. Nužno je također uvesti rokove plaćanja od 60 ili 90 dana te osigurati nadzor Porezne uprave nad njihovim sustavnim ispunjavanjem – zaključio je Franjo Beser.

Požgajeve investicije U Velikom Bukovcu sjedište je Požgaj grupe. Najveći hrvatski proizvođač parketa i masivnih ploča ima u grupaciji i tvrtke u Vrhovinama i Bjelovaru. Nexus FGS ulaganjem u Požgaj grupu 2012. postao je njezinim većinskim vlasnikom i tako omogućio restrukturiranje i daljnji razvoj poslovanja. Član Uprave **Goran Lučev** i mladi direktor **Nikola Požgaj** optimistično gledaju u budućnost. Nedostaje im

radne snage, zabrinjava ih nedjelotvornost političara, ali sigurni su u uspjeh Požgaj grupe. – Prošle godine započeli smo investicijski ciklus od 15 milijuna kuna. Uložili smo u sušare, sustav grijanja i nove viličare. Ove godine u planu je modernizacija strojnog parka. Vrijednost je te investicije 10 milijuna kuna. Bez stalnih investicija u našoj djelatnosti ne možete ostati konkurentni – objasnio je Lučev.

Otpriblike 85 posto sredstava za ulaganje dobili su od banaka, a ostatak iz vlastite blagajne. Čast iznimkama, no županija preživljava ponajprije zahvaljujući multinacionalnim tvrtkama koje su svoje pogone preselile na sjeverozapad Hrvatske. Tri najmoćnije tvrtke bave se proizvodnjom tekstila i kože, pa zapravo o njihovoj volji ovisi egzistencija lokalnog stanovništva. Tekstilni radnici i kožari među najslabije su plaćenim zanimanjima u zemlji, a upravo je njih ovdje najviše zaposleno. U Varaždinskoj županiji umjesto u razvoj vlastite proizvodnje gospodarska politika usmjerena je na iznajmljivanje usluga niže dodane vrijednosti tehnološki visokovrijednim stranim tvrtkama. 🇷🇺

U SLJEDEĆEM BROJU

Poslovna scena
Krapinsko-zagorske
županije

**U inspekciju poslovne scene
Varaždinske županije Liderova
novinarska ekipa otišla je
Hyundai Elantom.**

Za sve kupce novih Hyundaijevih vozila vrijedi
pet godina trostrukog jamstva bez ograničenja kilometraže.

POWERED BY

HYUNDAI

Metalska industrija Varaždin d.d.

*Proizvodnja ventila i fazonskih komada
od nodularnog lijeva i čelika za vodovodne i
kanalizacijske sustave, navodnjavanje,
energetiku i procesnu industriju*

Tvrtka ima cjeloviti proces proizvodnje – od ideje do gotovog proizvoda – na jednoj lokaciji
77 godina tradicije u lijevanju i u proizvodnji ventila i fazonskih komada

Metalska industrija Varaždin d.d.

Metal s potpisom

Varaždin, Fabijanska 33

Tel: +385 42 404 - 100

www.miv.hr

